

ידיעון לבני הורוביץ

פברואר 2001

* שבט תשס"א *

מס' 16

הזמנה לטיול האביב - למושבות יהודה

חגיגת יק"ס

ביום שלישי, כ"ה באדר תשס"א, 20 במרץ 2001, נצא לטיול אל ראשון-לציון, מזכרת-בתיא (עקרון) וגדרה - בעקבות מייסדי המושבות ובני הורוביץ ביניהם.

כזכור, צבי הורביץ, חבר קבוצת "ביל"ו", היה בין מייסדי גדרה ומהדמויות הבולטות בה, במזכרת-בתיא וגם בראשון-לציון פעל המורה המפורסם לעברית אריה-לייב הורביץ, ובראשון-לציון התיישב ופעל גרשון הורביץ, מראשוני האגרנומים היהודיים ברוסיה/פולין ובארץ-ישראל.
בתוכנית:

- * 8.15 - מיפגש במסוף הטיולים ליד תחנת הרכבת ארלוזורוב. יציאה ב-08.30.
- * 9.00 - הגעה למוזיאון ראשון-לציון. ביקור בחדר "אלבום המשפחות" ומיפגש עם עו"ד דפנה לשם (נינתו של גרשון הורביץ).
- * 10.00 - ביקור במוזיאון ראשון-לציון ובבית הבאר.
- * 12.00 - הפסקת צהרים במדרחוב ראשון-לציון.
- * 13.30 - ביקור במזכרת-בתיא: המוזיאון, בית הכנסת, הבאר, בית הקברות.
- * 16.00 - ביקור בגדרה ומיפגש עם ההיסטוריונית ד"ר נילי אריה (נינתו של צבי הורביץ). הבור, ובית מינץ - מוזיאון הביל"ויים.
- * 17.40 - התחלת החזרה לתל-אביב (הזמנים - משוערים).

דמי ההשתתפות בטיול - 140 ש"ח, לחברי העמותה - 120 ש"ח, כולל הנסיעה באוטובוס וכניסה לאתרים. נא לשלוח הודעה על ההשתתפות בטיול - עד יום 5.3.01 עם שיק על-שם העמותה, לכתובתנו בבית התנ"ך, שד' רוטשילד 16, תל-אביב 66881. לפרטים נוספים: יו"ר העמותה - ד"ר מנשה הורוביץ, טל' 03-5240250.

במיטב הברכות, ולהתראות, שלכם,

חגיגת יק"ס פברואר 2001 יו"ר ועדת הטיולים

תולדות הורוביץ

קיימנו את הכנס השנתי של העמותה בבית התפוצות, ביום י"ח באלול
18 בספטמבר 2000, בשיתוף משפחות רפפורט ותאומים, והקדשנו אותו לנושא

"תור הזהב של יהדות פולין"

ברכות לכנס הביאו: ד"ר דוד אלכסנדר, מנהל בית התפוצות, הרב
איסר פרנקל - הרב של איזור בבלי, תל-אביב, שגריד פולין בישראל, ואינג'
בנימין מאירצ'ק, מזכ"ל התאחדות יוצאי פולין. הינחה: יצחק איש-הורוביץ.

התוכנית כללה את הנושאים:

* הגורמים המדיניים והכלכליים לפריחתה של יהדות פולין
במאות 16-18, מאת ד"ר אדם טלר, אוניברסיטת חיפה.

* קטע מסרט על יהדות פולין לפני השואה, מתוך הסידרה פה-לן-יה
בבימויו של אמנון טיטלבאום, באדיבות שירות הסרטים הישראלי.

* הרב פנחס הלוי הורוביץ - יו"ר ועד ארבע הארצות -
גיסו של הרמ"א ומחותנו של השר שאול וואהל
("מלך פולין ליום אחד"), מאת דניאל אופיר, חבר הנהלת העמותה.

* הרב חיים רפפורט ומשפחתו, מאת ד"ר חנן רפפורט,
מנהל המרכז לחקר משפחת רפפורט.

* הרב יונה תאומים, בעל "קיקיון דיונה", מאת יצחק תאומים-פרנקל.

* דברי סיכום השמיע מנחם ארגוב, יו"ר העמותה לחקר משפחות הורוביץ.

העמותה פועלת בשיתוף בית התפוצות והמכון לחקר המורשת של המשפחה היהודית.

הידיעון לבני הורוביץ - ביטאון העמותה - מיועד לבני המשפחות איש-הורוביץ, גורביץ,
הורביץ, הורוביץ והורוויץ. הביאו נא תוכן הגיליון לידיעת קרוביכם.
הגיליון נערך על-ידי דניאל אופיר וד"ר מנשה הורוביץ.

הכתובת: העמותה לחקר משפחות הורוביץ, בית התנ"ך,
שד' רוטשילד 16, תל-אביב 66881, טל' 03-5177760, פקס 03-5107661.

ראשוני המבקרים בעיירה הורביצה

מקובלת הדעה שמקור שם המשפחה איש-הורוביץ, היא העיירה הורוביצה, ע"י פראג. חברנו משה הורוביץ ביקר באזור עם אשתו בקיץ 1992, והם היו ראשוני העמותה לסייר בהורוביצה. הנה מזכרונוטיו של משה על הביקור:

... "כשהגענו לצ'כיה שאלנו גורמי תיירות איפה נמצאת העיירה "הורוביצה" שאמורה להיות קרובה לפראג, והם לא ידעו לזהות את המקום. אחרי חיפושים ציינו שזו כנראה העיר HOROVICE שנמצאת בין פראג לפילזן כ-40 ק"מ מפראג. שכרנו רכב כדי לבקר במקום. תחילה עצרנו בבית העיריה ושאלנו אם יש בעיר יהודים או מוסד הקשור ליהדות. הפקידות הצעירות לא ידעו לענות, אבל פקיד ותיק יותר הציע להתקשר עם פרופ' יאן סלבין, שלימד היסטוריה בפראג וגר במקום. אכן, הוא קיבל אותנו יפה והיה מוכן לדבר איתנו באריכות; התברר שאשתו הייתה יהודיה. הוא סיפר לנו על הסבל הנורא שעבר על יהודי המקום בתקופת המלחמה. אחרי המלחמה חזרו ממחנה טרזינשטאט רק 2 יהודיות, אחת נפטרה והשניה חולה ותשושה, ולא מסוגלת לדבר.

הפרופסור סייר איתנו בעיר והראה לנו "כנסיה" שהיה בית כנסת עד לפני 70 שנה, אך אי-אפשר היה לבקר בכניין עצמו. חוץ מזה אין בעיר כל זכר לנוכחות יהודית. מספר ק"מ מהורוביצה, בכפר פולוטובי, נמצא בית הקברות היהודי הישן של העיר. המקום פרוץ, הגדר הרוסה, מצבות הפוכות וצמחיה פראית השתלטה על השטח. קשה היה לקרוא את הכתוב בעברית על המצבות הישנות, חלקן מלפני 150 שנה.

במקום גם ראינו מספר מצבות חדישות, כתובות בצ'כית, של נפטרים שנולדו או גרו בעיר; באחת המצבות היה רשום VON HOROVICE. אחרי הסיור הזמנו את הפרופסור לארוחת צהרים במסעדת תיירים שהוקמה בטירה משופצת, ובכניסה למקום תלוי שלט המציין שהמבנה נבנה בזמנו ע"י "HOROVIC" ...

משה הורוביץ, תל-אביב.

דמי-חבר לשנת 2001

דמי-החבר לשנת 2001 לא השתנו ועומדים על 60 ש"ח לבית-אב. החברים מתבקשים למלא את הטופס (הירוק) ולשלם את דמי-החבר בבנק הדואר. לנוחיותכם אנו מצרפים מעטפה (אדומה) לתשלום במכתב, החוסכת הליכה לבית הדואר. פשוט מכניסים את השיק והטופס הירוק למעטפה, כותבים את הפרטים כמוסבר במעטפה ושולחים ללא בול באמצעות תיבת-המכתבים הקרובה. בנק הדואר יחזיר קבלה לשולח, ואנו נשלח אליכם במשך השנה הזמנות לאירועי העמותה.

אסיפה כללית ובחירת הנהלה חדשה

בנר החמישי של חנוכה קיימנו את האסיפה הכללית הדו-שנתית של העמותה, מסביב לשולחנות ערוכים ועם מיטב שירי החג.

חברינו דוד הורוביץ, פלטיאל הורוביץ ושלמה גורביץ סיפרו על הספרים אשר כתבו בשנתיים האחרונות, ושמענו סיכום השנתיים האחרונות מאת יו"ר העמותה מנחם ארגוב. הגזבר אברהם הורוביץ מסר דו"ח כספי קצר.

נבחרה הנהלה חדשה לשנתיים הבאות, ובראשה ד"ר מנשה הורוביץ - היו"ר החדש. נאחל להנהלה הצלחה בתקופת הכהונה הבאה, השישית מאז הוקמה העמותה לפני כעשר שנים.

ספרי הורוביץ

יצאה לאור גירסה אנגלית של הספר
"גורביץ, הורביץ, ואחרים - תולדות המשפחה הגדולה"
מאת חברנו שלמה גורביץ, אשר פורסם במקור בשפה הרוסית (חיפה, 1999).

הספר מתאר את ההיסטוריה של המשפחה ותולדות בניה הרבים, החל מספרד של ימי הביניים דרך ברהמיה, פולין, גרמניה ואוסטריה, לרוסיה, ישראל וארה"ב. הספר גם כולל קורות חיים של 147 בני משפחה מפורסמים, וביניהם אישים בולטים השייכים לענף הרוסי של המשפחה, אשר היו מופרדים מאחיהם במערב במשך 70 שנה של המשטר הבולשביקי ובגלל זה כמעט ולא ידועים. בספר 130 עמודים עם נספחים, וכולל ביבליוגרפיה, סטטיסטיקה ומידע חיוני לאלה העוסקים בחקר שורשיהם וחיפוש אחרי קרובים.

פרטים נוספים על הספר ניתן לקבל אצל מחברו בטל' 06-6552169, ו-053-752954, בדואר אלקטרוני shl2gur@hotmail.com או דואר רגיל: שלמה גורביץ, ת.ד. 312, הושעיה, ד.ג. המוביל, 17915.